

העולם הזה

רחוב נילסטון 8, תל-אביב, טלפון 26785.
ת.ד. 136. טען למברקים: "עולמפרט".
המוציא לאור: העורך חזק בע"מ.
דפוס טסה שהם בע"מ, ת"א, טל. 31139.
החפצה: דוד סופר ובניו, תל-אביב.
המרכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

עורך כתיוב: עורך תבנית: עורך כתיוב: סילבי קשת
כתב בכיר: אלי הכור
עורך משנה: רוב איתו
צילום המערכת: אריה קרו

חברי המערכת: מנשה ברדיצ'וב, שמוע גלור, יצחק גליצקי, דוד הורוביץ, רותי ורד, אברהם חמוט, יוסף אברהמורי, אביבה סטו, עמוס סיני, שלמה קרו.

העתון הנמכר ביותר במדינה

27 יולי '27

בימי מלחמת העולם, כשכל טיסה של דלק הייתה יקרה, הדביקו האנגלים בתחנות האוטובוסים מודעות שנשאו את השאלה: "האם נסיעה זו הכרחית באמת?"

הייתי רוצה להציג שאלה זו — כמעט ברוב האחרון — לגבי מיצעד צה"ל ביום העצמאות הקרוב. האם מסע זה נחוץ באמת?

אני כשלעצמי אוהב מיצעדים צבאיים. אני נהנה למשמע צליליה של תזמורת צבאית. אני נהנה למראה יחידה הצועדת יפה. במקרה היחיד שהשתתפתי, כחילי, במיצעד הניגוני ועברתי על פני שריהבטחון, נהניתי גם מהצעידה עצמה.

אולם הפעם, דומני, ישנן כמה וכמה סיבות טובות מדוע לחתר על המיצעד.

★ ★ ★

ראשית: זה עולה כסף. רק משרד הבטחון יכול לחשב כמה זה עולה — אך ברור כי ההוצאות מגיעות למאות אלפי לירות: הדלק למכוניות, לטאנקים ולמטוסים, השכר לחילי מילואים, הבלאי של כל סוגי הנשק המש"ת, עבודות הכנה של המסלול ותיקון הכבישים לאחר מכן.

אני יודע מה היתה הצדקה להקים במות חדשות למצור, תחת השתמש במקום שהושכר לכך במיצעד התלאביבי האחרון. אני יודע גם מה ההצדקה לקחת אנשי מילואים ולכבוזו ימי-עבודה יקרים לצורך הצגתם בראווה כזאת.

בשעה שיהודי אמריקה נקראים (באמי צעות מודעות-תרמית ונאומי-שקר) להרים את תרומתם למען העליה שלא באה, ובשעה שהממשלה הטילה על כולנו מיסים חדשים בצורת תרמית דומה — האם מותר לבזבז את תועפות על מיצעד של שעה-שעתיים?

★ ★ ★

שנית: רעיון הצבא אוכל את רעיון העצמאות. במרוצת השנים הפך יום העצמאות ליום צה"ל. המיצעד הוא המאורע המעניין היחיד של היום. רעיון הנהגה של העצמאות ה"ממלכתית מתרוקן בהדרגה מכל תוכן, וזלת התוכן היחיד של קיום צה"ל (ושרי-הבטחון).

מתי אסירים מרגל?

ברשימתכם המארכת על בני חורי (העולם הזה 1126) אתם מצינים את השאלה העיקרית: מדוע הונש המשפט נגד השניים רק 18 חודש אחרי שנודע ליש"ב. כי הם ניתקו את המגע עם הסוכנים הרוסים, ויש להניח אחרי שנודע ליש"ב על יצירת המגע הזה? צינתם כמה סיבות אפשריות, אך מסתם על הסוכה העיקרית. היא אופיינית לא רק לפרשת בני חורי, אלא לרוב פרשות-הרגילות הידועות: הצעות בציבור הערבי (בניגוד לפרשות החמורות, בהן מעורבים לרוב דווקא יהודים ודרים).

השב. אינו מניח משפטים סתם. אחריו שנודע לו על פרשת-הרגילות מסוימת בין האסירים, בים, איז הוא ממנה להניח משפט. כי מאשר המרגלים והעונשים אינו העוקר בעניני ה"שב", אלא הרושם שהדבר עושה על הני"ב.

השב. מנהל מלחמה פסיכולוגית נגד דעת הקהל הישראלית: בכל מעם כשנוכרת הדין שה לביטול המימון הצבאי, מוציא הר"ב. מן המסגר הנודע של איזו שהיא פרשת-רגילות (עליה נודע לו לרוב כבר לפני שנים). בעזרת סוכניו בקרב התנועות, הוא נותן לדבר פרסומת העולה בהרבה על חשיבות המרשה עצמה. התוצאה היא שכל ישראלי

האם אין תוכן אחר? האם הצגת כליי משחית ומכשיר-יריבה (שהם, למרבית ה"צער, עדיין רושים בימינו) הוא הדבר היחיד המאפיין את ישראל? האם אין תוכן אחר — שאיפת בנין, חזרת-יצירה, שיגשוג תרבותי, שמחת-נעורים?

שלישית: האם יש בכל זה תבונה פוליטית? מזה זמן רב, גבולותינו שקטים (יחסית). המזנה הלאומי הערבי עסוק במאבקים פנימיים.

מרוץ-הזיון המטרופוליטני בינינו לבין הערבים נדרם. מובן שכל צבאות המרחב, כולל צה"ל, שקדים בשקט על שילכול ציודם החדש. אולם תהליך שיגשוג זה אינו דברן מחדש את המרוץ על-ידי הצגת-ראויה של שפע כלי-נשק חדשים, תוך התפארות של שבועות וחודשים מראש בנואמי-פרסום ובנאומי-פרסומת?

אין ספק: צה"ל הוא אחד הגורמים לקיום השקט הנוכחי. אולם הפרסומת של צה"ל במרחב אינה זקוקה לשום הצגה או תזכורת. איש בעולם אינו מטיל ספק בכושרה הצבאי של ישראל. הספק מופנה דווקא לגבי כושרה הפוליטי והכלכלי.

ואילו בארץ — האם יש צורך בהצגות כדי להדק את היחסים בין העם והצבא? כבר כיום הדוקים יחסים אלה עד כדי כך שכל אורח זר רואה בהם את התכונה העיקרית של המדינה. עוד מיצעד אחד לא יוסיף דבר.

הצבא איננו עוצעו. זהו מכשיר טכני, שנוצר למען משימה מסוימת מאד. משימה זו רצינית ואכזרית, והלחאי שצבא לא יקרא עוד לעולם לשאת בה.

ילדים משחקים בחיילים. לתמים אוזת ילדותיות זו גם במבוגרים, וביחוד בעסקנים אורחיים שגם בכשיר זה הופקד בידיהם. אולם הצבא אינו מישחק. אל נשחק בו!

מכתבים

הנני שואל את עצמו בתמימות: איה אפשר לבטל את המימון הצבאי?

דוד פ., תל-אביב

ש.ב. שמירה במסגר.

תהום האברון

בשטר 5, יומנה של "אהובה" (העולם הזה 1125): מכיר אני נערה זו מיום היוולדה. מתוך דברי הוריה הסתמך כי נישואים אולי צלמים הפכו למה שהינה. למעשה היא מוש"ת חתת מאז עמדה על רגליה. בעלה ביקש מ"מנה לעבור לגור בהתיישבות אך היא לא אוחזת לנתק את קשריה עם אנשי האו"ם בירושלים. לאחר בנידותיה הרבות הוא הוכיח לה להתגרש ממנה.

הילל בן שחר, ירושלים
... אם התכוונתם להזהיר את הנערה הישראלית המטוענת מהתדרדרות לתהום, הרי שכוונתכם טובה. אולם צריך להרבה יותר מכוונות טובות כדי להציל דור שלם המ"ת כרדד לתהום האברון.

עוס הערבי התכבדו הוונ"ה עבור חיפה, כי צד אינו מתכוון להשוות על מנת להחלעם באהבים, אל פראניים ורועים החודרים לישראל ב"מנמה מפורשת לשרוד. לרצוח ולהרוג? האם תרנו לכה זכות הורגי רוכב אופניים ברח"ב בות ורועתי מטיילים במצדה? האלה תקרא אבות משמחה אופללים המחפשים טרף ל"כניביתם? שמא תסכרי לי מה הנזק שעל"י ה"ה היתה אהובה דגנית לגרום לנאצר ולי קע"פ?

אילו ידעתי כי דבריו של עיסא עבור הנם מרי השקפתו האישית, הייתי מסתפק בדברי אלה. אולם לצערנו מנשבות רוחות רבות מסוג זה בקרב המיעוט הערבי. על ה"מיסל הצבאי להיכונו, כל עוד השקפות הרי סגורות מסוג זה מהלכות ברחובות נצרה. א. נחשוני, תל-אביב

הקורא עיסא עבור מנצרת כתב על הרמנים שאחם רוצים לעורר בלב המצרים על אביבה ותכונותיה, ומשווה אותן למסתננים מצריים. אז אם אהה, עיסא, חושב ככה, אז אתה חי בסעות. מסתנן מצרי שבא אלינו, לא בא ל"צורך רומנטיקה או אהבה. ואם תוססים אותו, הוא מפכל את כל הנוחיות ואפילו ריחו שנינים, ככה שאין לו חשק לחזור ה"ביתה. אבל אהובה הסתכנה בהרפתקה שבג"ללה ציוכים לרחם על המצרים ולא על אהובה והברותיה.

יואב משקל, טבריה

איהזמנה לקוקטיי

איהזמנת ישראל למסיבת-הקוקטייל במלון "וולדורף-אסטוריה" לכבוד יום-החירות הא"י ריכאי (העולם הזה 1125) לא היתה המ"ת רה הראשון מסוג זה. בקיץ 1958, בעת ביקורו באמריקה של ראש-משלת נאנה, קוואמה אנקרומה, נערכה בווינינגטון מסיבה, אליה אולם או לא ישראלי. אולם או לא התלוננה ישראל, כך יזרע מעטים ידעו על הנינו.

האגן

הכריזה שעמדה לפני המדינות הא"י וקראית בעת התק"רית האחרונה היתה פיסומה. היה עליהן לכתוב בין היחסים שיש להן כנמרד עם ישראל, לבין הסולי"דיות של כל הקבר"צה האמריקאית ב"י נה לבין עצמה. למ"דינות האמריקאיות באמריקה היתה הס"ר לריתות האמריקאיות חשובה עד אין ערוך יותר.

בשטר עם זה, חשבויה מאד רשימת ההצבעות של ישראל באו"ם בנינו אפרי קאיים. היא נראית כד:

בשנת 1952, בשעת מלחמת-השיהורר של תוניס, הצביעה ישראל בעדה הפוליטית של האו"ם יחד עם צרפת ודרום-אפריקה. נגד מדינות אפריקה. בשנת 1953, הצביעה ישראל נגד העלאת-הזיון שהמליצה על שאומות ב"י עצרת ותוניס, כד"ל העבטית את הנישפת וזות הנדרה העלמית ב"די העם התוניסאי. ביצ"צ 1954, יזוב ב-1954, בעת מלחמת-ה"י שיחורו של מארוק, הצביעה ישראל בעדה הפוליטית נגד מדינות אפריקה בשאלה ה"מארוקאית.

ב-1953, הצביעה ישראל עם המדינות הקולוניאליות נגד כבלת החלטה שקראה ל"ועדת האו"ם בענין הפליה הנועית בדרום אפריקה" להוסיף ולשים עין על "המצב הנועני בדרום אפריקה". כתוצאה מהצבעה זו חוסלה הועדה.

בשנת 1954, הצביעה ישראל נגד הא"פ ליקאים בשש הצבעות בענין אלג'יריה. בשנת 1957, בשעת מאבק נוהלי מס"י כד בנוגע למיטבת הפורטוגליות באפריקה, אמנם הצביעה ישראל יחד עם המדינות ה"אפריקאיות בכמה הצבעות שנוגע לענין, או"ם הצביעה נגדו בהצבעה הנוחית המכרעת. הליקויה-הקולות היתה כה שאומת, שאלמלא הצביעה ישראל יחד עם פורטוגל, היו מדינות אפריקה וזכות להצטרף לאורך כל ה"יזת. כתוצאה מהצבעת ישראל, הן נהלו מפלה.

ביצ"צ 1954, נמנעה ישראל מהצבעה על ה"הצעה שטאנאנטיקה ורואנדה-אורוגני תזכ"י נה לעצמאות תוך חמי"ש שנים. ביצ"צ 1954, הצביעה ישראל, יחד עם צרי פת ודרום אפריקה, נגד האפריקאים בשאלת אלג'יריה. גם בהצבעה זו — החשובה ב"י יותר במנייב האחרון של האו"ם — יכול היה הקול היחיד של ישראל להפוך את מפלת האפריקאים לנצחון.

לכסוף, בעת הדיון על עתיד קאמרון, שנערך בחודשים פברואר ומארס 1959, לא זו כלב"ב שישאל לא נמנעה מהצבעה, אלא הצביעה נגד הענין האפריקאי ואף דיברה נגדו בנלווי בשעת הדיונים.

בסיכום: על ישראל להחליט היכן היא עומדת בשאלה האפריקאית, אם בצד המדינות הקולוניאליות או אם בצד המדינות המשתחררות, אם רוצה ישראל לשמור על יחסיה הטובים הנוכחיים עם נאנה, הבש"ל יבכריה, ניגריה ואחיהם, שהושנו באמצעים כלכליים, על ישראל לכתוב בדרך האחרונה. עליה להבהיר באמצעות מדיניות-החזון שלה, ובעיקר באו"ם, שלכה עם הענין האפריקאי. יש גם ררך שלישי: והוא שישאל תור"ת באפריקה על כל הישג פוליטי, ותצ"טמצע בשטח היחסים הכלכליים בלבד. אך נראה כי אין הוא רוצה בכך.

על כן, כל עוד היא משקיר ליצור קשרים כלכליים עם עמי אפריקה בעוד היא מקיימת בריתות מדיניות הדוקות עם המדינות הק"ר לונאיאליות, וביחוד עם צרפת — אל ל"ה להתפלא אם המדינות האפריקאיות מחליטות נגדה.

על ישראל, אזרחיה וממשלתה, להחליט. מארי פראנסיס האגן, ניו-יורק

מכתב הקוראה האגן, כעת כתבת לעניני האו"ם של סוכנות ידיעות חודית (ולשעבר אסירה בישראל בעונן קשרים עם סוכן זר בעת ביקורה בארץ) משקף בלי ספק את דעתם של המשלחות האפריקאיות באו"ם.

לפי הידיעות, צידרו נאנה, גיניאה, ליבריה והבש בהזמנת ישראל, ואילו חמש מדינות ערביות — מארוק, תוניס, לוב, מצרים וסודאן — הגנדרו לכר והכריעו את הכף נגדנו.

דבר זה הזכיר לי את התצלום של עורך העולם הזה העומד בין שנינו מארוק ותו"ניס במסיבה שנערכה על-ידים לכבוד ע"י ג'יריס (העולם הזה 1114). אם עורך יש"ר אולי יכול להצליח במקום שרילומסטים יש"ר אלים נכשלים, נראה שמשהו אינו כשורה אצל הרילומסטים.

יחיאל קרני, רמת-גן

הריגה מהנוהג

העולם הזה (1126) כתב אודות מרדכי הגרני"ע לשעבר, בעמ"י יפה, אשר מסר בשעתו ר"ח"ה על מצב הבטיחות במחנה הגנדי"ע בענין נדי למשרד החינוך. בקשר לכך אבקש להעיר:

אין ולא יכול להיות שום קשר בין הר"ח"ה של מרדכי הגנדי"ע לבין אסון תאונת הדר"כים בכביש דימונה — בארשב"ע, שמום שביה"ח החקלאי בחדרה. כשאר בתי הספר החקלאיים בארץ, אינו נמצא בתחום פעולתו של משרד החינוך והתחבות. משרד החינוך והתחבות עם ספקות הגנדי"ע מסתמים על ארגונו ובצועו של מפעל השרות הלאומי. שבו משתתפים המלמדי בתי"ס תיכוניים, כמות המשרד והמסגרות הפרדוגיות ליד בתי המדרש למורים ולגננות. בתי הספר החק"ל לאיים בארץ פסורים, כידוע, לתחום סיפולו של משרד החקלאות.

הערתו של בוועמי התיחום למפעל השי"רות הלאומי בענין נדי ננעו בכמה מקרים. איש לדבריו יש כחם מיום הריגה מביצוע ההוראות הקיימות של "נוהל פעולות נד"ע". אין זה נכון כי הר"ח"ה נגנו. הוא תובא לשימת לב המפגמים על פעולות הגנדי"ע והוסקו ממנו המסקנות הראויות. בשול מהימנותו של ההערה אשר הובא ב"ד"ח"ה, נלקחה בחשבון העובדה כי על פעולתו של בוועמי באותו מהנה עבודה עצמו, הובא נגדו האשמות חמורות בקשר לאישטיות כל"י הזירות של "נוהל פעולות נד"ע". ה"ה פורה שבהאשמות אלה — שבכפין חס"ר מתפקידו בתאריד מאוחר יותר — היתה כי בתינתו מינה על קבוצת תלמידים ב"י סיול למצדה, הנהיג אותם אל מצלה הרה בשעות אחר"צ והירידה מן המצדה בוצעה עם ח"ש כ"ה.

אמת הרב כי התבטאתי בתשובה לשאלה כי בעמ"י נהג כחוסר אחריות, אך לא הת"בטאתי במלים האחרות המיוחסות ל"שהו פוגעות באומרו יותר מאשר בנושא. אורי אורן, דובר משרד החינוך, ירושלים

הזמנות זהב

כמי שניתן לו לסיר בכורדיסטאן לפני עשר שנים ולעמוד מקרוב על שאיפותיהם הלאומיות של הכורדים, אני מוכרח לעיין בליסוף כי מאמרם, "ההפכת הכורדים" (העולם הזה 1125) הכול ניתוח מצלע מרבה רנה ראשונה על הכעיה הכורדית במרחב שורת ההינון והשכל הישר — ואף הא"י טרם — מחייבת את ישראל לעמוד לימינו הכורדים במאבקם העזוד למען עצמאותם ולהניש להם כל תמיכה מסורתית ותומרת. התרע ישראל לנצל כראוי את ההזדמנות הקרובה מפזו אם כן, עליה להתחיל כבר עכשיו — ויפה שעה אחת קודם היא יכולה לאתר את הרכבת.

ע. משה, תל-אביב

מרתק... מאלה... מלא... שעת. מדוע אינכם מרבים במאמרים כאלה. אתם יכולים לסמך על הקורא.

חיים אלוגי, תל-אביב

הבט למטה בזעם

קראנו בעתונכם (העולם הזה 1124) כי עקב תפקידו המיו"חד של שלמה בר"שבים, שחקן "הב"י מה", המחויבו להור"פיע על הבמה ב"הצגת האחרונה בעמ"י לבוש תחתונים בלבד, עמדה התולת "הב"י"ה" על החש"י בות הנדרה הגור"בית לתחתונים, כדי לעזור לשלמה בע"ה כנים כפתרון בעיה חשובה זו, הרינו מו"כנים להעמיד לרשו"תו זוג ספואר ז"ר עיל של תחתוני, ר"ר מס"ת הנודעים, אנו כמתיים על על הב"מה, ככתיי יומיים, תעורר הופעתה ב"תחתוני רופסק" תשומת-לב מעוררת ענין וכבוד.

ברישים

טריקו רולטוק, תל-אביב
ברישים בתחתונים גיליים ובלתי-תפוא"רים — ראה תמונה.

הא התפרו?

אני היא נערת השכונ הפפורת שבחבה תמונת (העולם הזה 1124). תחיה על מה שעשיתם ממני. חנה היה לי רק באטל לחיי ראות ככה — הייתי יכולה או להתאבד.

סיראית צפורה אורדנג, צה"ל

אם הקוראה אורדנג תפזר להבא תצלומים מוצלחים יותר בפיפים של חברי-המערכת, נפרסם אותם ברצון.

רק ידועה בציבור

בליונכם האחרון (העולם הזה 1124) נכ"תב כלינו כשהה דיספל, הניטרליסטי-החומר" הוא בעלה של דיסל"ס בארדו, ובכו, ל"די עתכס: סאשה דיסל"ס לא זכה עדיין להניע לכבוד להיות בעלה. אחריו המסיקה כבר החולת-הזמן הצרפתיה לנהל רומן עם השחקן הצרפתי יואני שריוני.

אורי כהן, ראשון-לציון

העולם הזה 127